

2023-04-05
Ku2023/00511

Kulturdepartementet

Statens kulturråd
Box 27215
102 53 Stockholm

Uppdrag att omförhandla avtalet om upphovsmäns rätt till ersättning vid visning av verk samt medverkan vid utställning m.m.

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens kulturråd i uppdrag att omförhandla avtalet om upphovsmäns rätt till ersättning vid visning av verk samt medverkan vid utställning m.m. (MU-avtalet) med berörda bildkonstnärsorganisationer. Det omförhandlade avtalet ska vara tydligt och enkelt att förstå och tillämpa för utställningsarrangörer och konstnärer.

Statens kulturråd ska senast den 1 juni 2023 lämna ett förslag till ett omförhandlat avtal till Regeringskansliet (Kulturdepartementet).

Bakgrund

MU-avtalet är ett ramavtal som har tecknats mellan staten, genom Statens kulturråd, och Konstnärernas riksorganisation, Svenska Fotografers Förbund och Föreningen Svenska Tecknare. Avtalets syfte är att skapa bättre förutsättningar för konstnärer inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet att få betalt för utfört arbete. Avtalet gäller för statliga institutioner och principerna är avsedda att vara vägledande för alla utställningsarrangörer som får offentligt stöd.

MU-avtalet består av två delar. Den ena delen reglerar medverkansersättning i form av ett enskilt avtal som ska tecknas mellan arrangör och konstnär gällande konstnärens insatser och kostnader i anslutning till en utställning. Den andra delen reglerar utställningsersättning genom tariffer som fastställer ekonomisk ersättning till konstnärer för att ställa ut verk som konstnären äger.

I regleringsbrevet för 2021 fick Statens kulturråd i uppdrag att göra en uppföljning av efterlevnaden och tillämpningen av avtalet. Uppdraget redovisades i en rapport som lämnades till regeringen hösten 2021 (Ku2021/02065). Av rapporten framgår att användandet av avtalet har ökat över tid men att det finns utmaningar kopplade till avtalets konstruktion och innehåll. Dagens avtal uppfattas enligt Statens kulturråd som svårt att förstå och tillämpa för såväl arrangörer som konstnärer. För att öka användningen av MU-avtalet finns det enligt rapporten behov av att bl.a. förtydliga och förenkla avtalet. Mot den bakgrunden föreslår Statens kulturråd att ett uppdaterat, reviderat MU-avtal som är enklare att förstå och tillämpa för arrangörerna och konstnärerna ska tas fram.

Skälen för regeringens beslut

MU-avtalet har en viktig roll när det gäller att skapa förbättrade villkor för bild- och formkonstnärer och deras möjligheter att få ersättning för konstnärligt arbete i utställningssammanhang. Det är således angeläget att MU-avtalet är utformat på ett sådant sätt att det är tydligt, lätt att använda och anpassat efter dagens behov. De utmaningar kopplade till avtalets konstruktion och innehåll som uppföljningen har visat på, talar för att avtalet bör förenklas och förtydligas. Regeringen gör därför bedömningen att

Statens kulturråd bör omförhandla nu gällande avtal om upphovsmäns rätt till ersättning vid visning av verk samt medverka vid utställning m.m..

På regeringens vägnar

Parisa Liljestränd

Matilda Berggren

Kopia till

Konstnärernas riksorganisation
Föreningen Svenska Tecknare
Svenska Fotografers Förbund